

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.72.2024
Warszawa, 03 kwietnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 1747 złożoną przez Pana Posła Przemysława Wiplera do Ministra Sprawiedliwości w sprawie *konsekwencji ze strony ministra sprawiedliwości wobec niewykonania przez niektórych sędziów obowiązku ujawnienia ich członkostwa w stowarzyszeniu*, uprzejmie informuję.

Stosownie do art. 88a § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 334, zwaną dalej „u.s.p.”) oświadczenia o członkostwie w stowarzyszeniu sędziowie składają prezesowi właściwego sądu apelacyjnego, a prezesi sądów apelacyjnych - Ministrowi Sprawiedliwości. W myśl art. 88a § 4 u.s.p. informacje zawarte w oświadczeniach są jawne i podlegają udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), nie później niż 30 dni od dnia złożenia oświadczenia uprawnionemu podmiotowi.

Wymienione pytanie dotyczy m.in. dwóch sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. Odpowiedzialność dyscyplinarną sędziów sądów administracyjnych reguluje ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2492). Przepisy tej ustawy nie przewidują uprawnień Ministra Sprawiedliwości w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów sądów administracyjnych, w tym możliwości zażądania podjęcia wobec nich czynności wyjaśniających ani złożenia sprzeciwu od postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Z tych względów złożenie przez Ministra Sprawiedliwości żądania podjęcia czynności wyjaśniających w sprawach sędziów sądów administracyjnych albo złożenie sprzeciwu, jest prawnie niedopuszczalne. Zatem Minister Sprawiedliwości takich czynności w stosunku do wymienionych w interpelacji sędziów sądów administracyjnych nie podejmował.

W odniesieniu do wymienionych w interpelacji sędziów sądów powszechnych informuję, że Minister Sprawiedliwości nie składał, na podstawie na podstawie art. 114 § 1 u.s.p., żądań podjęcia w stosunku do nich czynności wyjaśniających dotyczących kwestii złożenia przez nich oświadczenia, o którym mowa w art. 88a u.s.p.

Minister Sprawiedliwości nie składał również w takich sprawach sprzeciwu na podstawie art. 114 § 9 u.s.p. Zgodnie z przywołanym przepisem, Ministrowi Sprawiedliwości służy prawo złożenia sprzeciwu od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego (zastępcy rzecznika) o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Ministrowi Sprawiedliwości nie zostały doręczone postanowienia o odmowie wszczęcia postępowań w sprawach niewykonania przez sędziów obowiązku z art. 88a u.s.p., stąd brak jest przedmiotu, w którym Minister Sprawiedliwości miałby podjąć decyzję co do złożenia sprzeciwu.

W odniesieniu do pytania, jakie są przyczyny niezłożenia żądań podjęcia czynności wyjaśniających w stosunku do wymienionych w interpelacji sędziów sądów powszechnych oraz czy po zapoznaniu się z interpelacją Minister Sprawiedliwości wykona spoczywający na nim prawny obowiązek, wyjaśniam, że podjęcia czynności z art. 114 § 1 u.s.p. jest wyłącznie prawem Ministra Sprawiedliwości. Przepisy nie nakładają na Ministra Sprawiedliwości (podobnie jak na pozostałe podmioty wymienione w tym przepisie) obowiązku złożenia żądania podjęcia czynności wyjaśniających. Nie są przewidziane żadne kryteria lub okoliczności obligujące organy wymienione w art. 114 § 1 u.s.p. do złożenia żądania podjęcia czynności wyjaśniających.

Ponadto wskazuję, że w wyroku TSUE z dnia 5 czerwca 2023 r. stwierdzono, że przyjmując i utrzymując w mocy w zmienionym brzmieniu art. 88a u.s.p., w zmienionym brzmieniu art. 45 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym, w zmienionym brzmieniu art. 8 § 2 prawa o ustroju sądów administracyjnych obowiązek publikacji, Rzeczpospolita Polska uchybiła prawu do poszanowania życia prywatnego i prawu do ochrony danych osobowych zagwarantowanych w art. 7 i art. 8 ust. 1 karty praw podstawowych oraz w art. 6 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) i e), art. 6 ust. 3 i art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) (Dz.U. 2016, L 119, s. 1; sprostowania: Dz.U. 2018, L 127, s. 2; Dz.U. 2021, L 74, s. 35; zwanego dalej „RODO”).

Z tych względów, przepisy krajowe zobowiązujące sędziów do złożenia pisemnego oświadczenia wskazującego na ich członkostwo w zrzeszeniu, działalności w fundacji nieprowadzącej działalności gospodarczej lub członkostwo w partii politycznej i przewidujące udostępnienie tych informacji w postaci elektronicznej, naruszają prawa podstawowe sędziów do ochrony danych osobistych i do poszanowania życia prywatnego. Ich udostępnienie w postaci elektronicznej mogłoby umożliwić swobodny dostęp do wspomnianych danych również osobom, które ze względów niezwiązanych z deklarowanym celem interesu ogólnego dążą do uzyskania informacji o osobistej sytuacji sędziego.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/